

KÖNYVISMERTETŐ

Záhonyi András (Budapest):

Kedvcsináló Mandics György könyvé- hez¹⁶⁰

Mandics György **Róvott múltunk** című, nagyszabású, háromkötetes könyvét kevesen olvasták. E 2000 oldalas rovás-korpusz pedig megérdemelné, hogy a rovásíró társadalom jobban megismerje. Az akadémiai szakemberek is méltatlanul mellőzik: Sándor Klára pl. a 2014-es könyvbemutatóján meg se említette létezését – pedig kb. 50 méterre a könyvhét színpadától az Irodalmi Jelen Kiadónál Mandics is dedikálta könyvét.

Felháborítónak tartom, hogy a megalkuvó, az akadémiai tagságért mindenre – még valótlanosságok állítására is – képes Sebestyén Gyula rövid és szubjektív, no meg igen régi könyvecskéjét (Sebestyén Gyula: *Rovás és rovásírás*. 1909.) nevezi egy akadémiai szaktudós az egyedüli létező rovás-korpusznak, amikor egy sokkal modernebb, részletesebb mű is elérhető a könyvpiacra. Ezért fel kell tenni a kérdést, vajon elfogadható-e, hogy pozíciói alapján ő szabja meg, manapság ki írhat diploma dolgozatot vagy doktori értekezést a székely-magyar rovásírásról?

Félreértés ne essék: elismerem Sándor Klára felkészültségét egyéb téren való, szakmai ismereteit, rendszerező készségét, de elfogadhatatlan, hogy ilyen egyoldalú ismeretek birtokában döntsön a magyarság múltjának egyik fontos kérdéséről, értékelje a kutatói eredményeket – az „amatőrnek tekintetteket” persze meg sem említve. Különösen elfogadhatatlan lenne mindez, ha ezt még mindig politikai tevékenységként tenné, hisz’ korábban képviselőként az Ország-házban ült, holott az „igazi tudomány” egy demokratikus országban *politika-mentes*.

Tudomásunk szerint Magyarországon nincs külön *írástörténeti képzés*. Ezért egyik akadémiai szakembernek – Róna-Tas Andrásnak, Vásáry Istvánnak, Sándor Klárának, Erdélyi Istvánnak, stb. – sincs írástörténeti szakdiplomája, akik a székely-magyar rovásírásról hivatalosan nyilatkozni szoktak. A régészből, matematikusból, mérnökből, orvosból „lett” íráskutatókat valós értékelés nélkül dilettánsnak nevezni részükről tehát önjelöltségre, túlzott önbizalomra vall.

¹⁶⁰ Mandics György: *Róvott múltunk I-III*. Irodalmi Jelen. Arad, 2010-2012.

Nézzük most meg közelebbről az említett Sándor Klára tevékenységét, annak az igaz ismeretanyagnak a tükrében, amit Mandics György könyvéből megismerhetünk.

Sándornál tetten érhető a racionális érvelés, midőn az adott problémát alaposan körbejárja. Megfogalmazásai szinte támadhatatlanok ugyan, de a jelzett „szakmai elégtelenség” egyfajta bizonytalansággal párosul érvelésében, amit viszont a szakmailag nem felvértezett olvasó nem vesz észre, Sándor vitatható állítását tényként kezeli. Ez a „manipulációs képesség” teszi őt igen veszélyessé a valós magyar múltat, a régi írásemlékeinket kutatók számára. Néhány példát most közre is adunk.

1. Az alsó-büi lelet „lejáratása” alkalmából írja: „Abban viszont igaza van [x,y]nak, hogy a fűvóka *nem igazolja*, hogy a székelyek a honfoglalást megelőzően már régebben megtelepedtek a Kárpát-medencében.”¹⁶¹

Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy persze, nem igazolja, hiszen 10. századi – de nem is cáfolja.

Sándor továbbá azt írja: „Egyelőre nem beszélhetünk arról, hogy a jelek feltételezett hangértékei értelmes olvasatot adnak”, és „azt *sem tudjuk kijelenteni*, hogy a feliratot magyarul írták.”¹⁶² Sándor hivatkozik Erdélyi István elutasító véleményére is, hogy „az alsó-büi felirat egyáltalán nem létezik, minden vonala pusztán körömnym”.¹⁶³ És a „bő” szavunk *török eredetét* hangsúlyozza, hogy jelentése: magas tisztségű, belőle származik az oszmán bég szó.¹⁶⁴ De arról nem vesz tudomást, hogy a bő: bőség, bőséges, bővelkedik, bőre ereszt stb, szóbokor *létezik* a magyarban!

Éppen a Czuczor-Fogarasi: *A Magyar Nyelv Szótára* (1862-1874) szerint „**Bő (1)**, hangutánzó elvont gyök, a bög, bődül, bődít származékokban. Rokonai: bé, bú, mint a bég bűg igék gyökei. **Bő (2)**, önálló gyök mn. E szóban alapfogalom a belsőség, beltartalom *magysága*, minélfogva a be ben bel szókkal rokonítható. ... Rokon vele a török *güjü-mek* (nöni), a szanszkrit *bah* (crescit – nő), *pi*, *pijai* (opimare – gazdagszik, fecundum reddere – termékenységet / dúsgazdagságát visszaadja)... **Bü, bú (1)**, elvont gyöke *bűz, bűzöl*... *büdös* szóknak. **Bű (2)**, a bámuló szájtátást jelentő *bá* szónak ikertársa: *bű-bá*. **Bű (3)**, fn. Alapfogalomban a bámulási, csudálkozási *bá* hasonmása.”¹⁶⁵

2. Vitatandó állítása az is, hogy „a Nagyszentmiklósi Kincs feliratai *egyelőre megfejtetlenek*”.¹⁶⁶

¹⁶¹ Sándor Klára: *A székely írás nyomában*. Typotex Kiadó, Budapest, 2014. 111. o.

¹⁶² Sándor: *A székely írás nyomában*. 108. o.

¹⁶³ Sándor: *A székely írás nyomában*. 107. o.

¹⁶⁴ Sándor: *A székely írás nyomában*. 113. o.

¹⁶⁵ <http://osnyelv.hu/czuczor/>.

¹⁶⁶ Sándor: *A székely írás nyomában*. 101. o.

Sándor írja: „Az aranykincset először Bóna István azonosította (1984-ben) egyértelműen avar leletként, feliratait is *avarnak tekintette*. Mára sikerült kizárni a többi lehetőséget.”¹⁶⁷

Elég itt Mandics könyvének megfelelő részeit elővenni,¹⁶⁸ vagy akár az én megfejtésem alkalmából ismertetett jelentős megfejtési javaslatokat.¹⁶⁹

3. Elfogadhatatlan Sándor Klára ama kijelentése is, hogy „a Szarvasi Tűtartó felirata... nem rendelkezik elfogadható olvasattal”.¹⁷⁰ Elég összevetni Mandics könyvének megfelelő helyével.¹⁷¹

4. Sándor szerint „*úgy tűnik* azonban, mégis csalódniuk kell azoknak, akik a székely előírás megtalálását remélték a halomi emléktől”.¹⁷² Mandics ebben a kérdésben nem foglal állást.¹⁷³ Sándor azért még odaszúr egyet: „így is igaz, hogy *valószínűleg* soha nem ismerték annyian a székely írást, mint ma.” SK 35. o.

5. „A Butaul (személynév) összetett alak **lehet**, amely a bota ’tevecsikó’, később ’kölyök, gyerek’ jelentésű szóból keletkezett.”¹⁷⁴ És szerinte az avar ’ul’ pedig szabályos hangváltozással alakult ki a török ogul szóból, melynek jelentése: ’fia valakinek’. Vékony Gábor ezt másképpen, „magyarabbul” látja¹⁷⁵

6. Sándor megemlíti, hogy Szelp Szabolcs a nikolsburgi ösnyomtatvány kapcsán azonosította az ábécé lejegyzőjét.¹⁷⁶ Mandics György kutatásai szerint azt nem ő (a tulajdonos Pencsicei Fülöp), hanem Janus Pannonius készítette.¹⁷⁷

7. Sándor szerint „a Somogyi (Antal) által kiadott ’pogány énekeket’ a hunmagyar ősök történetéről, istenükről... egytől-egyig *Somogyi maga költötte*.”¹⁷⁸ Ezt megcáfolják Mandics György kutatásai, precíz átírásai, és bizonyítják, hogy nem hamisítványokról van szó, tehát annak idején Szarvas Gábor és Arany János, és most az őket idéző Sándor Klára is tévedett.¹⁷⁹

¹⁶⁷ Sándor: *A székely írás nyomában*. 83. o.

¹⁶⁸ Mandics: *Róvott múltunk II*. 398-497. o.

¹⁶⁹ Záhonyi András: „A Nagyszentmiklósi Kincs feliratai – magyarul.” *Acta Historica Hungarica Turiciensia* 29. évf. 1. sz. (2014)

http://epa.oszk.hu/01400/01445/00009/pdf/EPA01445_acta_hungarica_2014_1_024-034.pdf.

Illetve annak kiegészítése ezen számban.

¹⁷⁰ Sándor: *A székely írás nyomában*. 88. o.

¹⁷¹ Mandics: *Róvott múltunk II*. 332-338. o.

¹⁷² Sándor: *A székely írás nyomában*. 99. o.

¹⁷³ Mandics: *Róvott múltunk II*. 360-361., 507., 512-514. o.

¹⁷⁴ Sándor: *A székely írás nyomában*. 84. o.

¹⁷⁵ Mandics: *Róvott múltunk II*. 463. o.

¹⁷⁶ Sándor: *A székely írás nyomában*. 220-225, 313-314. o.

¹⁷⁷ Mandics György: *Róvott múltunk I*. 356-362. o.; *Róvott múltunk III*. 423-426. o.

¹⁷⁸ Sándor: *A székely írás nyomában*. 284. o.

¹⁷⁹ Mandics György: *Róvott múltunk III*. 191-206, 443. o. Részletesebben lásd: Mandics György: *Somogyi Antal rovásírásos gyűjteménye I. kötet. A rövid beírású „kódexek”*. Magánkiadás. Budapest, 2012. Mandics György: *Somogyi Antal rovásírásos gyűjteménye II. kötet. A Hegyi Tah György féle gyűjtemény*. Magánkiadás. Budapest, 2014. Mandics György:

8. Sándor szerint „az etruszk írás tehát a nyugati görögből alakult ki, első emléke i. e. 700 körülről maradt fenn. ...hosszabb lélegzetű szöveg nem maradt az utókorra.”¹⁸⁰ Ám ez sincs így, mert a Pyrgi aranylemezek kétnyelvű szövege már nem tekintendő rövidnek.¹⁸¹

9. És míg Sándor szerint „László [Gyula kettős honfoglalásról szóló] elmélete sok sebből vérzik”.¹⁸²

10. főnöke, Róna-Tas András modelljét túldicséri, *elegánsnak* minősíti – a keleti türk írás származása, piktogramokból kialakított grafémái elemzése kapcsán.¹⁸³ Pedig ez utóbbit Szekeres István csupán „hasra ütésre” épülő akrofóniás próbálkozásnak tekinti. Szekeres ugyanis megtalálta a jelek előzményeit a kínai piktográfiában. Így pl. az *ed* ’tulajdon, vagyon’ helyett az ’apa, atya’ (*dede*), az *ag* ’háló’ helyett pedig a ’kicsi’ (*kicsig*) jelentést javasolja, stb.¹⁸⁴

Jól érzékelhető tehát, hogy miközben Mandics György hatalmas műve és mások munkássága nem kap nyilvánosságot, Sándor Klára megállapításai szinte mindig a magyar olvasat cáfolását, a felbukkanó nevek más nyelvekből való eredeztetését, a leletek és feliratok hitelességének, régiségének megkérdőjelezését szolgálják. Néha persze az ő is idéz jogos kritikát, például a Püspöki Nagy Péter állítását cáfoló Vásáry Istvánt, akivel mi is egyetértünk.¹⁸⁵ Püspöki Nagy ugyanis a felsőszemerédi feliratot székely-magyar ábécével „olvasta el” – pedig az latin vagy glagolita jeleket, számokat tartalmaz.

Vékony Gábor törökül olvasta el a szerinte kazáriai írással készített Alsószentmihályi Feliratot.¹⁸⁶ Ezen feliratnál mi is a Vékony olvasatát kritizáló Vásáry István magyar nyelvű olvasatából indultunk ki, amikor kiegészítettük azt.¹⁸⁷

A helytelen elhallgatások, sejtetések tudománytalanságának bemutatásával (lásd Sándor Klára idézett megfogalmazásait) szeretnénk volna kiemelni Mandics György könyvének hallatlan időszerűségét is.

A végére pedig – mivel Mandics könyve e három kötetének egyes könyvei kb. 600-700 oldalasak, de csak 1-2 oldalnyi tartalomjegyzékkel bírnak – elkészítettünk egy részletesebb tartalomjegyzéket.

Somogyi Antal rovásírásos gyűjteménye III. kötet. *A Ciceró „kódex” hosszú rovásbeírásai.* Magánkiadás. Budapest, 2012.

¹⁸⁰ Sándor: *A székely írás nyomában.* 60. o.

¹⁸¹ Vesd össze Mandics: *Róvott múltunk II.* 213-217. o., *Róvott múltunk III.* 284. o.

¹⁸² Sándor: *A székely írás nyomában.* 152. o.

¹⁸³ Sándor: *A székely írás nyomában.* 74. o.

¹⁸⁴ Szekeres István közlése (a ZMTE előadássorozata. Budakalász, 2016. június 24).

¹⁸⁵ Sándor: *A székely írás nyomában.* 308. o. Vesd össze Mandics: *Róvott múltunk II.* 580-583. o.

¹⁸⁶ Sándor: *A székely írás nyomában.* 308. o. Vesd össze Mandics: *Róvott múltunk II.* 508. o.

¹⁸⁷ Záhonyi András: XY a betű neve. Imagent Kft., 2008. 24. o.

Ha van is a nevek, ill. leletek alapján tájékoztatást biztosító *Történelmi személynévmutató és életrajzi útmutató* a III. kötet végén (726-828. o.) – ez az I. és a II. kötet külön-külön tanulmányozásakor nem segíti a keresést, a tájékozódást.

Mindezt kedvcsinálónak is szánjuk, az érdeklődők könnyebb alapos tájékozódását is segítve. Ez a bővített tartalomjegyzék a bemutatott és értékelt leletek jelentős részét felsorolja, összefoglalja olvasóink számára.

Az I. kötet tartalomjegyzéke:

<i>I. könyv. Előítételek, előfelvetések</i>	5
I. fejezet.	
A rovásírás megróvása, avagy egy kellemetlen téma	7
Tudomány és politika	16
Tudósok kontra amatőrök	17
II. fejezet.	
A botránykő, avagy egy tar fejre mindig nagyobb lehet csapni	20
Sebestyén Gyula Tar Mihálynál	33
III. fejezet. Egy írás vagy írások?	50
Nikolsburgi ábécé	51
L. Ferdinando Marsigli magyarázó ábécéje	59
Bél Mátyás ábécéje	62
Nagybányai ábécé	69
Fischer K. Antal ábécéje	70
Németh Gyula tíz ábécéje	76
Csallány Dezső 25 ábécéje	78-87
Forrai Sándor ábécéje	91
Ráduly János ábécéje	93
Friedrich Klára ábécéje	94
IV. fejezet. Az írás rendszere	96
Hangzóugratás, ligatúra, jelösszevonás	105
Jelek sorrendje	111
A betűformák	113-134
A jelek jelentése, szimbolikus értéke	134-136
V. fejezet	
A rovásírások „családja”	143
Nyugati rúnák	143-152
Glozel rovásai	153-155
Etruszk rovás	161-166
A délszláv területek lineáris rovásai	171-180
Lineáris írások Románia területén	181-205
Trák, proto-bolgár rovások?	206-214
Karanovói pecsételő	217
Krétai lineáris B	231
Lémnosz szigeti pelazg rovás	232
Föníciai írások	234-235
Kazár rovásírás	236-241

Talasz-völgyi rováspálcák, sírfeliratok	242-243
Ótürk rovásírás	243-246
VI. fejezet.	
Egy nem csak tudományos kérdés	248
Véletlen-e a hasonlóság?	250-151
Az átvétel modellje	251-262
Ókori írás mint forrás	262-277
Az önálló fejlődés modellje	279-283
II. könyv: A bizonyítékok könyve	285
Bevezető	285
Első rész: Elveszett leletek nyomában	292
I. fejezet. Megsemmisült eredetű, pontatlan emlékek	294
1. Kőkarok, kővésetek emléke	294
Avar kagán sírfelirata, szibériai sírkövek	294
2. Fába vésett feliratok emléke	306
Altaj és a Szaján-hegység, Kazária	307
Csikszentmihály	309
Thuróczy János	315
Bonfini	317
3. Fémbe, kerámiába vésett feliratok emléke	325
Vargyasi öntőtégely	326
4. Rovásjelekkel festett feliratok emléke	326
Korond	327
5. A rovásírás használatának emléke	329
I. István király – kérdéses – rovásírást tiltó dokumentuma	331-333
Bécsi Képes Krónika	335
Komáromi Csipkés György	339, 532
Cornides Dániel	342-342, 367, 534
Magyar Adorján	348, 502
Csallány Dezső	348, 349, 350, 351, 545
Püspöki Nagy Péter	350, 545, 547
Vásáry István	352
Forrai Sándor	352, 353, 354
6. Elveszett rovásírásos kéziratok emléke	354
Janus Pannonius	356-362
A pálosok rováskincse	362-363
7. Elveszett rovásírásos könyvek emléke	369
Az elveszett magyar ősgeszta	372
Mátyás rovásírásos könyve	373-374
II. fejezet. Elveszett leletek, megmaradt másolatok	380
1. Kőbe vésett feliratok emléke	380
Tászok-tetői (eltüntetett) kőfeliratok	382-388, 389-396, 399-400
A szétvert Körmöcbányai felirat	397-399
Csikszentmihály / Csikszentmárton	401-412
Konstantinápoly	414-423
2. Bekarcolt fém-, csont- és kerámia feliratok másolatai	427
Campagna-i baltatok	428-429

Pomázi gyűű	433
Ladánybene	433
3. Fába vésett feliratok megmaradt másolatai	435
Nikolsburgi ábécé	435-438
Bolognai rovásnaptár	441-472
Magyar-alkói ácsok gerendajelei	473
Miskolci fatemplom	475-476
4. Festett-írt szövegek másolatai	476
Pyshma folyó	476-477
5. Rovásírásos ábécék másolatai	480
Aethicus hun ábécéje	480-481
Miskolczi Csulyák István ábécéi	482
Bonyhai Mihály ábécéje	483
Kájoni János ábécéje	486
Otrokocsi Fóris Ferenc hat rovásbetűje	490-491
Kapossy Sámuel ábécéje	491
Hickesius ábécéje	492
Bél Mátyás ábécéje	493
A Szilassy család ábécéje /Forrai Sándor gyűjteménye/	501
6. Rovásírásos kéziratok másolatai	503
Telegdi János Rudimentája	503-507
Telegdi-töredék (másolat)	511
Bod Péter Rudimenta-másolata	513
Teleki Sámuel kéziratai	514-516
7. Rovásírásos könyvek másolatai	519
Turóc vármegye háncskönyve	519-520
Kova Áron elveszett énekeskönyve	521
Gellei imádságos könyv	521-524
Arvisurák	525-528
III. fejezet. Vélemények, állásfoglalások a rovásírásról	530
Baranyai Decsi János	530
Szenczi Molnár Albert	532
Apor Péter	534
Pray György	535
Horvát István	537, 538
Jerney János	539
Szabó Károly	540
Karl Faulmann	540-541
Hunfalvy Pál	541
Sebestyén Gyula	543
Németh Gyula	543-544
Ferenczi-testvérek	546
Róna-Tas András	546, 548, 549
Vékony Gábor	546-547
Horváth Iván	549
Mandics György	549
Könyvészet	550

A II. kötet tartalomjegyzéke

II. könyv: <i>A bizonyítékok könyve</i>	5
2. rész: Megmaradt rovás emlékek	5
I. fejezet	
<i>Prehistória. Kétséges olvasatok magyar rovásírással</i>	7
Orbán Árpád, Plessa Elek, Oláh Imre Jenő	9
Baráth Tibor	9, 12
Varga Csaba, Kovács Imre Barna	10
Fejes Pál	11-12
Varga Géza, Varga Ferenc–Nyíri Attila, Sípos Erzsébet	13
<i>Régi kőkorszak?</i>	13
Pont d’Arc kőtáblája	17
Peché Merle	19
Lascaux	20-21
Tassili	24, 25
csontfuvola rovásírással	25-26
a Boszniai Piramis rovásai	26-29
Mas d’Azil	30
a Vaskapu barlangja	31-32
<i>A neolitikum magya írásai</i>	33
Çatal Hüyük	34
a szentgyörgyvölgyi tehénszobor	35-36
Glozel	36-37
szolnoki gabonatartó edény	37
Tordos	38-69, 72-76
Roska cserépjel-gyűjteménye	69-72
Tatárlaka	80-141
Tászkotető	142-144, 161-165
Kökénydombi Vénusz	146-147
<i>Kora bronzkori írások?</i>	148
Pomázi csörgő	153-154
Hosszúfalu-Kisfentős	155-156
<i>Magyar megalit-örökség?</i>	156
Alvao	156
Newton kő	160
II. fejezet	
<i>Az antik magyar örökség?</i>	167
<i>Sumér-magyar örökség?</i>	167
Andrássy Kurta János	171-172
Szigetszentmiklós	172-173
<i>Indus-völgyi hieroglif?</i>	173
<i>Hettita hieroglif?</i>	175
<i>Egyiptomi hieroglif magyar öröksége?</i>	178
<i>Lineáris szótagírások?</i>	183
<i>Lineáris A?</i>	184
<i>Lineáris B?</i>	185
krétai csillagászati korongok	186
<i>Fonetikus (hang)-írások?</i>	187

<i>Kisázsiai magyar örökség?</i>	188
Mesa moábi király emlékoszlópa	188
<i>Az egyiptomi hieroglif(ák) leszármazottai?</i>	190
<i>A kelta-magyar örökség?</i>	195
<i>Az etruszk-magyar örökség?</i>	199
Zágrábi múmia	202-204
Lémnosz	204-205
Tokod vidéke	209-210
Szarkofág Vulci-ból	210-211
Vetulónia	311
etruszk tükrök	212, 213, 226, 229-230, 231-232
Pyrgi aranytábla	213-217
érem Maglianóból	217-219
Chalchas ábrázolás (Vatikán)	220
etruszk szarkofág (Tarquinia)	222
A perugiai cippus	222-225
sírfreskó (Tarquinia)	225-226
bronzmáj (Piacenza)	227-229
freskórészlet (?)	230
<i>Rovásíró párthusok?</i>	232
<i>Rovásíró szkíták?</i>	233
Szkíta tükör (Makfalva, Ghindari)	238-239
<i>Venét elődök?</i>	240
Szentlőrinci téglagyár	240-241
<i>Rovásíró rómaiak?</i>	242
Aquincum	242-243
<i>Gótok rúnái?</i>	245
Orsógomb (Lippó)	246-247
<i>Longobárd rúnák?</i>	247
III. fejezet	
<i>I. A hunok holdudvarában</i>	250
Az ázsiai hunok	250
A. Szibéria–Távol-kelet	251
Ibrit-parti sziklák	252, 277-278
szibériai sziklarajzok	254-256
hun aranykincs	262-263
Szekeres István	264-268, 270-272
Varga Géza	269
Ujgur rovásfelirat	273
sziklafelirat (Tuva)	276, 278-279
Minuszinszki medence (szarvasos kőoszlop Arcsányból)	277
B. Közép-Ázsia	279
Iszik kurgán	279-280
Pazyrik	281-282
sziklarajzok (Horezm)	284-285
C. Dél-kelet-Ázsia	287
heftalita pénzérmék	287-288
Baktria	289, 290

<i>II. Az európai hunok</i>	293
A. Hunok Kelet-Európából	293
Késő-szarmata bronztükrök	294
Madzsar város felirata	298
B. Hunok Nyugat-Európából	301
Champagne	301-302
Attila-pénzek	302-303
Penszék (Svájc)	305-306
IV. Rudolf sírköve	307
C. Hunok a Kárpát-medencéből	307
Aethicus ábécéje	308
Tolna megyei súlyok (?)	309
hun bronzfibula	310
Seuso kincs	310-311
Szilágysomlyó	316, 317
hun gyűrű (Apahida)	319
Szeged-Nagyszéksós	320-322
Holdvilág-árok	322
IV. fejezet	
<i>Hun utód avarok</i>	324
Homokrév (Mokrin)	329
avar tűtartó (Jánoshida)	329-331
tűtartó (Szarvas)	332-338
Klissza-domb (Pomáz)	339, 365
Margitsziget	339-341
Ozora-Tótipusztá	342-343
Kunágota	343
Kiskőrös-Vágóhíd	345-346
avar íj (Környe)	348-352
Szekszárd-Palánkpuszta	353, 363-364
avar szíjvéglemez (Keszthely-Dobogó)	356-357
Keszthely-Fenekpuszta	357
szarvasi nagyszíjvég	358
arany övbűjtató (Tab)	359
tarsolyzár (Alattyán-Tulát)	359-360
Homokmégy-Halom	360.361
Kiskőrös-Orcsik tanya	361
Szeged-Fehértó	361-362
bronzgyűrű (Battonya)	364
ezüstgyűrű (Esztergom)	364-365
Orsógomb (Eisenstadt, Kismarton)	372
Bözöd	375
Garbány (Dobrudzsa)	377-378
barlangkolostor (Murfatlár)	378-382
Gözeken és Běla (Bulgária)	387
Kaukázusi avarok	392-394
Káma-vidéki „bolgár-avarok”	395-397
V. fejezet	
<i>A leletek csúcsa: az Aranykincs</i>	398

Bizánci görög felirat	404-405, 411, 424-427, 428, 431, 438-439, 444, 446, 454, 460, 462
Nagy Géza (türk nyelven)	432
Supka Géza (türk nyelven)	434-435, 436
Wilhelm L. P. Thomsen (orkhoni türk)	435
Németh Gyula (besenyő)	439, 440
Csallány Dezső (türk)	451-452
középkori bolgár	443
protobolgár	445, 449, 492-493
számozási nehézségek	405, 430
ábécék	413-415
László Gyula	447-448, 454, 456
Baráth Tibor	452-453
Pataky László	457-459
Vékony Gábor (magyar protobolgár)	463
(több nyelven)	467-471
Róna-Tas András (türk)	464, 465-466, 481-482, 487
Szederkényi Ferenc	473-474
Forrai Sándor (statisztika)	490-481
Libisch Győző (magyar)	483
Szulejmán Bajcsorov (türk)	474
Tóth Zsigmond (magyar-etruszkul ?)	490-491
Farkasinszky Tibor (magyar)	493-494
Makkay János (régészet) 494, (nyelvészet)	495
VI. fejezet	
<i>Árpád népének rovásírásos rovás emlékei</i>	498
Kunok	498
Vargyasi csonttartó	499-500
Ladánybene	501
Margitszigeti kő	502-503, 555-558
<i>Jászok</i>	504
Ladánybene	504, 505-506, 519-520, 538
Homokmégy-Halom	507, 512-513, 514
<i>Kabarok</i>	507
Battonya	507
Alsószentmihály	508
<i>Besenyők</i>	509
<i>Honfoglalók Levédiában</i>	510
<i>Honfoglalók a Magyar Alföldön</i>	511
Bodrog-Alsóbü	514-518
újpesti cseréptöredékek	519
Benepusztá	528
Bezdéd (tarsolylemez)	530
Szent István ezüstpénzei	531-533
Kálmán király varázsgyűrűje	538-539
Pusztaszentlászló (gyűrűfelirat)	541, 542
Battonya	545-546
esztergomi gyűrű	548
kecskeméti sárgaréz lap	549-550
jászszági vörösréz rúd	551

Csepregi Ferenc táltos kövei	553-554
Csepregi Ferenc hagyatéka	564, 570
Somogyi Tanító tábla	559-561
Pécsi karcolt kő	555
fekete palakő (Tokaj)	558-559
Pomáz	559
Balatonszepezd	563
rováspálcák (Kiskunhalas)	564-569
Fatemplom (Miskolc)	572
<i>Burgenland (Őrvidék)</i>	574
<i>Felvidék</i>	575
Nagymácsédi kereszt	576
pozsonyi gyűrűfelirat	577
lándzsavég (Komárom)	578-579
Felsőszemeréd	580-583
<i>Moldova</i>	584
<i>Délvidék</i>	588
Függelék	
a. Pálos rovásírási emlékek	590
Pilisszántó	590-591
Bükkszentlélek	591
domonkos torony (Buda)	591
Esztergom	591
Pilis, Ezüstkevény (Pilis)	592
b. Dél-amerikai pálosok	593
Cerro Pellado	593-594
Matto Grosso	594
c. Más amerikai emlékek	594
Általános könyvészet	598

III. kötet tartalomjegyzéke:

A székely-magyar rovásírás-történet kézikönyve (vázlat)

II. könyv: A bizonyítékok könyve	5
2. rész: Máig létező írásleletek (befejező rész)	5
VII. fejezet	
<i>Csaba népének rovásírási emlékei (erdélyi rovásfeliratok)</i>	7
1. Vésett kősziklák	9
Tusnádi Csomád-vártető	9
Tászoktető	9-10, 11
parajdi írott sziklák	12
Szertő-tető	13-16
Maroshévíz	16-17
Firtos-tető	17
Székelyzsombor	18-19
Kodáros(i nagy kő)	20-21, 22
2. Megmunkált kövekbe vésve	21
Vargyas	22-23, 25-26
Homoródkarácson(y)falva	23-24, 27, 35-38, 72, 79

dési címerpajzs	24-25
Székelydália	25, 39, 66-69
Csíkrákos	27-28
Alsószentmihály	28, 42
Erdőszentgyörgy	29, 43-44
Bonyha	29-31
Felsősófalva	31-33
Berekeresztúr	33-34, 69-71, 76-78
Bekecs-tető	39-40
sóváradi kő	40
Gelence	40-41
Dés	41, 45, 85-86
Kibéd	41-42, 52, 89, 90
csíksobotfalvi kő	43
Csíkkozmás, Oroszhegy	44
Csíksomlyó	46, 81
3. Fém tárgyak rovásokkal	47
Nagyvárad	48
Tordátfalva	48-49
4. Csonttárgyak rovásokkal	51
5. Kerámiák	54
Torja	54
Csernáton	55
Székelyderzs	56-62
Csíkrákos	63, 65, 80-81, 93
székelykeresztúri kályhacsempe	63-64
6. Vakolat karcok	64
Kilyén	72-73
Dálnok	74-76
Rugonfalva	79
Hármasfalva	81
7. Rovásjelek fa tárgyakon	82
Szováta	82
Csejd	82
Székelyzsombor	83
Szolokma	83
Kovászna	84-85
Nyomát	85
Parajd	86-88, 92
Siménfalva	88-89, 127-128
Makfalva	89
Vadasd	90
Nyerges-tető	90-91
Kézdivásárhely	91
Csíkszereda	91-92
Fitód	92-93
Korond	93
Farkaslaka	94

VIII. fejezet	
<i>Felületen nyomot hagyó (de nem mélyített) írások</i>	95
Székeljudvarhely	95, 138
Bögöz	95-97
Énlaka	97-104
Majk	105
Kisgalambfalva	106
<i>Nem papírra írt emlékek</i>	95
<i>Papírra (pergamenre) írt szövegelemek</i>	106
Anonymus	108-111
Bécsi Képes Krónika	111-112
A Forgách-család levéltára	112
Nikolsburgi ábécé	113
Corvin János horoszkópja	112
Arvisura	113-114
Szamosközi titkos feljegyzései	114-115, 124-125
Telegdi íráspéldái	116-118
a lévai vár	119-120
a nagyszombati Vinland térkép	120-123
Farkaslaki Mátyás	125-126
Csula György	129-130
Komáromi Csipkés György	130
Miskolczi Csulyák Gáspár	131
Portsalmi András	132
Kájoni János	132
debreceni beírás	133
Husztai N. Zsigmond	133-134
Nagyenyed	134, 137-138
Bél Mátyás	134-135
Telegdi másolat	136
Szentkirályi Sámuel	136
Halasi Ágoston	137
Dobai Székely Sámuel	138
Zakarjás levele	139-140
K. G. levele	140-141
Patakfalvi Biblia	141-142
Brassó	142
Furta	143
Nagybánya	143-145
Dános	145
Móricz Zsigmond	145-146
Tar család	147-148
Petrovay János	148
Herman Ottó	149
Magyar Adorján	149, 152, 208
Ábrahám Kálmán	149-151
Boromisza Tibor	151
Pataky László	152

IX. fejezet	
<i>Rováskönyvek</i>	153
Dung-Huang-i rováskönyv	153-154
Rohonci kódex	154-191
Somogyi-hagyaték	191-206
Hegyi Tah György kézirata	206-207
Kós Károly kézirata	207
Paál Zoltán kézirata	209
X. fejezet	
<i>Összegzés. A rováshasználat szociológiája (korszakvázlatok)</i>	210
Parác	211
Tatárlaka	212, 288-289
Szokolya	213
kínai teknős modell	216
Noin Ula	217
avar írástudók	220-221
Nagyszentmiklósi Kincs	221-224
Gerberg(er)a apátnő	223
regölyi gyűrű	228
Körmöcbánya	229
a pálos kérdés, emlékek	234-235
a reneszánsz csoda, magyar módra	236-240
Kismarja	245
Nyírbátor	245-246
Tászoktető	257
 III. könyv: Következtetések, következmények, perspektívák	 259
I. fejezet. Tanulságok	
<i>A módszertan határai</i>	261
Zengővári Vénusz	272
Gárdonyi Géza	277-278
Gravisca-i cippus	279-280, 284-286
Perugia	283
Orvieto	283
Pyrgi	284
Chiusi	286-287
etruszk síremlék	291-292
Irbit-parti szikla	293
Jósa Sándor-kő	294
Jánoshida	295
Pyshma folyó (Ural)	297
Csikszentmiklós	299
Andrássy-Kurta János	299-304
Fejes Pál	304-305, 356
Nemetz Tibor	305
Varga Géza	306-307, 315
Komoróczy Géza	308-309
Arvisura	309
Grandpierre K. Endre	309

szentgyörgyvölgyi tehénszobor	311
Badiny Jós Ferenc	312-313
Bobula Ida (kijevi hun ima)	313
Vámbéry Ármin	314
Cser Ferenc, Darai Lajos	314
Sebestyén Gyula	315, 317
Barátosi Lénárth Lajos	315
Varga Csaba	315, 318
Iulian Grozescu	316
Friedrich Klára, Szondi Miklós, Somogyi Antal, Thaly Kálmán	317
Libisch Győző	318
Mátyás király rovásírással síremléke	319-320
II. fejezet. Tanulságok	
<i>A paradigmák teherpróbája</i>	322
Bolyai János	322-325, 417
a politikai és nyelvi paradigma	325-330, 331-332
a finnugor kérdés	332-336, 357-359, 381-384
radiocarbon kronológia	360-361
antropológia	364-366
genetika	366-378
a történelem paradigmái	381-383
őshaza-képletek	384-408
Honfoglalás	408-410
örök ittlét?	411-415
III. fejezet. Tanulságok	
<i>A rovás kutatás pszicho-szociológiája</i>	419
Rédei Károly, Láng Gusztáv	419
Nagy Géza	422
Janus Pannonius	423-426
Gyarmathy Sámuel	431
Kőrösi Csoma Sándor	432
Literáti Nemes Sámuel	433
Jerney János	434
Czuczor Gergely	435
Hunfalvy Pál	435-437
Szentkatolnai Bálint Gábor	438-439
Torma Zsófia	440
Némäti Kálmán	440
Debreczeni Miklós	441
Fischer K. Antal	442
Somogyi Antal	443
Tar Mihály	442-446, 687
Németh Gyula	447
Fettich Nándor	448, 453
Barátosi B. Benedek	448-449
Marjalaki K. Lajos	449
Barátosi L. Lajos	450
Klebsberg Kunó	451
Tetőtleni Sz. Gyula, Molnár Erik, Zsirai Miklós	452

László Gyula	453-455
Fodor István	454
Csallány Dezső, Püspöki Nagy Péter	455
Forrai Sándor	456
Baráth Tibor	458-459
Magyar Adorján	459-460
Badiny Jós Ferenc	460-461
Vékony Gábor	462-464
Harmatta János	464-465
IV. fejezet. Tanulságok	
<i>A rovás kutatás mint kultikus tárgy</i>	466
Turul	466-469
csodaszarvas	470-471
tulipán	471-472
kettős kereszt	472-473
hármass halom	475-477
Nimród	477-480
világmodellek	486-490
magyar nemzeti jelképek	490-511
rovás misztika	512-520
rovás teológia	521-526
V. fejezet. Tanulságok	
<i>Rovásírás és művészet</i>	533
Regényirodalom	533-548
próza, sci-fi, eposz	549-557
költészet	557-558
zene	578-583
emléktáblák, szobrok, domborművek	583-590
festmények, grafika	591-611, 618-623
betűépítmények	611-618
speciális technikák	623-630
VI. fejezet. Tanulságok VI.	
<i>Vissza az alapokhoz. A rovásírás újjászületése</i>	631
Versenyek, tankönyvek	632-655
tanításmódszertan	658-663, 680-681
szervezetek, szövetségek	664-673
szabványosítás	673-679
a média meghódítása	682
hivatalos (elfogadott) és nem hivatalos rovásfeliratok	683-686
Köszönetnyilvánítás	688
Általános könyvészet	690
A rovásleletek mutatója	704
Szerzői névmutató	726